

Vårdhygieniska riktlinjer - ESBL (Extended-Spectrum Betalactamases)

För ESBLcarba se särskilt dokument.

Dessa riktlinjer gäller vård av vårdtagare med ESBL med riskfaktorer - se nedan. Vårdtagare med ESBL-bärarskap i tarmen utan riskfaktorer kan samvårdas med andra vårdtagare.

Bakgrund

ESBL är enzymer som medför resistens mot flera antibiotika och de kan hittas hos flera olika tarmbakterier. Majoriteten av alla som bär på ESBL-bildande bakterier, har dem i tarmen utan att vara sjuka. Det är först när man drabbas av en infektion med ESBL-bärande bakterier som de orsakar problem, eftersom infektionen riskerar att bli mer svårbehandlad.

Tarmbakterier sprids genom kontaktsmitta främst via händerna. Bristande följsamhet till basala hygienrutiner samt förekomst av riskfaktorer hos vårdtagaren gynnar spridning.

Riskfaktorer som ökar risken för smittspridning

- Diarré
- KAD, urinavledningar, bukdränage, stomi, sond eller liknande
- Kognitiv nedsättning
- Bristande förmåga att sköta handhygien
- Vätskande sår

Basala hygienrutiner

Tillämpa basala hygienrutiner. Var särskilt uppmärksam på vårdtagare med någon av riskfaktorerna ovan.

Vårdtagarens handhygien

Informera vårdtagaren om vikten av handhygien före måltid och efter toalettbesök. Hjälプ vårdtagare som inte klarar att sköta handhygien.

Placering av vårdtagare

Vårdtagare med riskfaktorer ska vårdas på eget rum med eget hygienutrymme. Vårdtagaren får vistas utanför rummet under förutsättning att hen kan upprätthålla god handhygien, inte har diarré och att det inte finns någon risk för läckage från sår eller av andra kroppsvätskor.

Kontakta Smittskydd Vårdhygien för individuell bedömning.

Städning, rengöring och desinfektion

Daglig städning

Rengör dagligen tagytor i vårdtagarens närhet med ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Övriga ytor städas med fuktad mikrofiberduk.

Gör punktdesinfektion med ytdesinfektionsmedel rengörande effekt vid spill av kroppsvätskor.

Använda mikrofiberdukar och moppar hanteras som vanligt.

Städutrustningen ska desinfekteras efter varje vådrum.

Daglig avtorkning av kontaktytor med ytdesinfektionsmedel på salen och i hygienutrymmet:

Datum									
Signatur									

Slutstädning utförd

Datum och signatur:

Slutstädning

Rengör tagytor i vårdtagarens närhet med ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Övriga ytor städas med fuktad mikrofiberduk. Golv städas med förfuktad mopp.

Släng toalettpappersrullen och engångsmateriel som varit i vårdtagarens närhet eller hanterats av personal.

Släng engångsmateriel som förvarats i närförråd om inte renhetsgraden kan garanteras.

Byt toalettbörste.

Skicka kuddar, täcken, filtar samt tyg- och duschdraperier till tvätt.

Rengöring av flergångsmateriel och hjälpmedel

Plocka undan materiel som inte behövs från rummet.

Hjälpmedel och medicinteknisk utrustning ska om möjligt vara rumsbunden.

Desinfektera hjälpmedel och utrustning som delas mellan varje vårdtagare med ytdesinfektion med rengörande effekt. Rengör och desinfektera material som tål värme direkt i disk- eller spoldesinfektor.

Tvätt

Lägg smutstvätt direkt i en tvättsäck på rummet. Lägg kraftigt nedsmutsad och blöt tvätt i en vattenlöslig tvättsäck tillsammans med torr tvätt så att inte säcken löses upp under transporten. Stoppa den vattenlösliga tvättsäcken i en vanlig tvättsäck och låt det rosa plastbandet hänga ut.

Personlig tvätt, som inte tvättas på centralt tvätteri, ska inte tvättas i tvättmaskin på enheten utan läggs i plastpåse och skickas med vårdtagaren hem.

Avfall

Lägg allt avfall direkt i påse och förslut påsen i vådrummet. Behandla påsen som vanligt avfall. Vid risk för läckage av kroppsvätskor läggs avfallspåsen i behållare för smittförande avfall.

Mathantering

Vårdtagare med ESBL ska serveras maten. Hantera porslin och matbrickor som vanligt.

Behandling och undersökning på annan enhet

Före behandling eller undersökning på annan enhet ska vårdtagaren duscha och byta till rena kläder. Eventuella sår ska vara omlagda med täckande förband. Sängen ska vara renbäddad.

Informera mottagande enhet att vårdtagaren bär på ESBL.

Fysioterapi eller aktivitet i gemensam lokal

Vårdtagaren kan delta i fysioterapi eller annan aktivitet i gemensam lokal under förutsättning att vårdtagaren kan upprätthålla god handhygien, inte har diarré eller risk för läckage av kroppsvätskor.

Kontakta vid behov Smittskydd Vårdhygien för individuell bedömning.

Transport

Det föreligger ingen smittrisk att transportera vårdtagare med ESBL i taxi då hen är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Enligt sekretesslagen har chauffören ingen rättighet att bli informerad om smittan.

Relaterad information

[Sjukdomsinformation om bakterier med Extended Spectrum Beta-Lactamase \(ESBL\)](#) (Folkhälsomyndigheten)